

Kryteria wymagań na poszczególne oceny. Klasa 6 – I półrocze.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca		Podstawa programowa
DZIAŁ I. EUROPA I ŚWIAT W XVI WIEKU							
1. Wielkie odkrycia geograficzne Zagadnienia 1. Przyczyny odkryć geograficznych. 2. Podróże Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.	- zna datę: 1492; - zna sylwetki i dokonania Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana; - wskazuje na mapie trasy podróży K. Kolumba, V. da Gamy, F. Magellana	- zna pojęcie: jedwabny szlak; - wyjaśnia pochodzenie terminu <i>Indianie</i>; - zna znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana	wymienia przyczyny odkryć geograficznych	rozumie znaczenie wprowadzenia nowego typu statków dla odkryć geograficznych	porównuje sposoby podróżowania na przestrzeni wieków, dostrzega znaczenie zmian		VIII. 1.

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

2. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych Zagadnienia 1. Plemiona zamieszkujące Amerykę w okresie prekolumbijskim. 2. Podboje konkwistadorów. 3. Skutki odkryć geograficznych dla Europy i Nowego Świata.	• rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia; • wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; • wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku	• wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć geograficznych; • wymienia rośliny przywiezione do Europy przez odkrywców	• opowiada o dokonaniach Inków i Azteków	• rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie w wyniku odkryć geograficznych	• omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy		VIII. 1)
3. Kultura odrodzenia we Włoszech Zagadnienia 1. Narodziny nowych idei we Włoszech. 2. Cechy renesansu. 3. Mistrzowie odrodzenia.	• rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; • wymienia najwybitniejszych twórców włoskiego	• rozumie termin humanizm; • wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci i Rafaela	• podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech	• na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej	• porównuje sztukę renesansu i średniowiecza; • wskazuje podobieństwa między sztuką renesansu i starożytności		IX. 1)

	renesansu; • wskazuje na mapie Włochy						
4. Humanizm w Europie i przewrót kopernikański Zagadnienia 1. Upowszechnienie druku. 2. Przewrót kopernikański. 3. Erazm z Rotterdamu i jego poglądy.	• wie, kto i kiedy udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska); • wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy	• opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu	• opisuje znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury; • omawia odkrycie Mikołaja Kopernika	• rozumie przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika	• analizuje zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi		IX. 1)
5.Reformacja Zagadnienia 1. Przyczyny reformacji. 2. Sytuacja Kościoła katolickiego w Niemczech. 3. Wystąpienie Marcina Lutra.	• potrafi wskazać datę początku reformacji; • zna dokonania Marcina Lutra; • rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm,	• wie, kiedy doszło do: powstania anglikanizmu, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; • zna dokonania Jana Kalwina	• wymienia przyczyny reformacji; • przedstawia skutki reformacji; • opisuje wojny religijne oraz ich skutki	• dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; • dostrzega różnorodność przyczyn	• analizuje przyczyny wojen religijnych; • wskazuje zmiany, które zaszły w Europie		IX. 2)

4. Jan Kalwin i jego poglądy. 5. Wojny religijne. 6. Powstanie anglikanizmu.	protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; • wskazuje na mapie państwa, w których doszło do reformacji	i działania Henryka VIII związane z reformacją; • rozumie pojęcie tolerancji religijnej		reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa	w związku z reformacją		
6. Reforma katolicka Zagadnienia 1. Sobór w Trydencie i jego postanowienia. 2. Działalność inkwizycji. 3. Jezuita i ich działanie. 4. Skutki dwóch reform chrześcijaństwa.	• wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół; • rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka	• zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów	• omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze	• rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; • omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła	• porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach		IX. 3)
Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVI wieku	• omawia najważniejsze wydarzenia XVI wieku	• wymienia dzieła renesansu, zna najważniejszych twórców tego	• przedstawia przyczyny i skutki: reformacji,	• rozumie i uzasadnia przełomowy charakter:	• porównuje początek nowożytności z poprzednimi		VIII. 1) IX. 1) 2) 3)

Zagadnienia 1. Wielkie odkrycia geograficzne i ich konsekwencje. 2. Humanizm i przewrót kopernikański; renesans i jego twórcy. 3. Reformacja i reforma katolicka.		okresu; • wyjaśnia pojęcia: renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, reforma trydencka, kontrreformacja	reformy katolickiej, odkryć geograficznych	udoskonalenia druku, ustaleń Mikołaja Kopernika, odkrycia Ameryki, wystąpienia Marcina Lutra	epokami, omawia zmiany, które zaszły w XVI wieku; • dostrzega wpływ starożytności na sztukę i postrzeganie świata w renesansie		
Sprawdzian 1. Europa świat w XVI wieku							
	DZIAŁ II. POLSKA W XVI WIEKU						
7. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów Zagadnienia 1. Wojny Polski z państwem	• wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; • wymienia ostatnich władców	• opisuje początek wojny z państwem moskiewskim; • wyjaśnia okoliczności powstania floty na	• wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; • zna	• wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim	• omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów		IX. 4) 5

moskiewskim. 2. Likwidacja państwa zakonnego i powstanie Prus Książęcych. 3. Włączenie Mazowsza do Korony. 4. Powstanie floty bałtyckiej.	z dynastii Jagiellonów; • rozumie określenie: hołd pruski; • zna datę hołdu pruskiego	Bałtyku	postanowienia traktatu pokojowego zawartego w Krakowie w 1525 roku				
8. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej Zagadnienia 1. Konstytucja nihil novi i jej znaczenie. 2. Funkcjonowanie sejmu. 3. Szlachta i jej państwo.	• rozumie pojęcia: nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie; • określa wiek, w którym ukształtował się sejm	• opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej; • opowiada o funkcjonowaniu sejmu; • wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów	• rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu; • omawia znaczenie szlachty w państwie	• potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej; • wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce	• porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy		IX. 4)

9. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów Zagadnienia 1. Przyczyny zawarcia unii. 2. Unia lubelska i jej postanowienia.	• wyjaśnia pojęcia: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; • wie, kiedy doszło do zawarcia unii realnej; • wiąże postać Zygmunta Augusta z unią w Lublinie; • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów	• wymienia postanowienia unii lubelskiej	• zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; • wymienia i rozumie skutki unii	• rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów	• porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; • ocenia zawarcie unii z perspektywy polityki zagranicznej i wewnętrznej		IX. 8)
10. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną Zagadnienia 1. Zasady wolnej elekcji. 2. Wybór Henryka Walezego	• rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa,	• wyjaśnia zasady wolnej elekcji; • wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; • omawia rządy	• rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia	• dostrzega wady i zalety elekcyjnego oboru władcy	• porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną		X. 2) 3

na króla Polski. 3. Stefan Batory drugim królem elekcyjnym.	Akademia Wileńska; •wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych	dwóch pierwszych władców elekcyjnych	władzy królewskiej; •rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji				
11.Gospodarka Rzeczypospolitej w XVI wieku Zagadnienia 1. Handlowe związki Rzeczypospolitej z Europą Zachodnią. 2. Folwarki szlacheckie i pańszczyzna. 3. Polskie monety.	•rozumie pojęcia: pańszczyzna, folwark, „spichlerz Europy”; •wie, jaką monetę biła Rzeczpospolita w XVI wieku; •pokazuje na mapie Gdańsk	•wie, dlaczego w Rzeczypospolitej rozwinęła się produkcja zboża i handel tym towarem; •wie, co Rzeczpospolita eksportowała i importowała	•analizuje znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki	•rozumie i uzasadnia wpływ handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli gospodarczej szlachty	•potrafi uzasadnić znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej		IX. 6)
12. Rzeczpospolita wielu narodów i religii	•wymienia narody zamieszkujące	•na przykładzie Lwowa omawia	•wie, dlaczego w Rzeczypospolitej	•omawia znaczenie	•porównuje sytuację		X. 1)

Zagadnienia 1. Narody i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 2. Tolerancja religijna w Rzeczypospolitej. 3. Lwów – miasto wielu religii.	Rzeczpospolitą; • wskazuje na mapie tereny zamieszkane przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; • wymienia religie i wyznania XVI-wiecznej Rzeczypospolitej	koegzystencję różnych narodów; • rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania tego dokumentu	mieszkało wiele mniejszości narodowych; • omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej	konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej	protestantów w Rzeczypospolitej i Europie		
13. „Złoty wiek” kultury polskiej Zagadnienia 1. Język polski w piśmie. 2. Polscy twórcy renesansowi. 3. Zamość – renesansowe	• wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy	• wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie	• omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnieni a druku na zmiany w polskiej kulturze;	• rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne”	• porównuje renesans w Polsce i Europie		IX. 7)

miasto idealne.	charakter Zamościa; • rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej”	budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach	• wskazuje cechy renesansu na przykładzie ratusza w Zamościu, Wawelu				
Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVI wieku Zagadnienia 1. Polska pod rządami ostatnich Jagiellonów. 2. Szlachta przejmuje rządy w Polsce. 3. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 4. Pierwsze wolne elekcje. 5. Kultura, gospodarka, religie w Rzeczypospolitej	• omawia sytuację gospodarczą Polski w XVI wieku; • wymienia narody, religie i wyznania Rzeczypospolitej Obojga Narodów	• charakteryzuje rządy dwóch ostatnich Jagiellonów; • opisuje mechanizmy wolnej elekcji	• rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej; • wskazuje przyczyny nazywania XVI stulecia „złotym wiekiem” kultury polskiej	• uzasadnia rozwój gospodarczy Polski i tolerancję religijną	• wskazuje cechy Polski w XVI wieku i analizuje zachodzące w niej przemiany		IX. 4) 5) 6) 7) 8) X. 1) 2)

Obojga Narodów.							
Sprawdzian 2. Polska w XVI wieku							
DZIAŁ III. EUROPA I POLSKA W XVII WIEKU							
14. Monarchia absolutna we Francji Zagadnienia 1. Narodziny absolutyzmu. 2. Ludwik XIV i jego rządy. 3. Francja staje się mocarstwem. 4. Wersal – siedziba Króla Słońce.	• rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; • wie, kiedy panował Ludwik XIV	• wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; • opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa	• przedstawia cechy monarchii absolutnej	• rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji; • wyjaśnia, dzięki czemu Francja stała się potęgą w Europie	• porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną		XII. 1)
15. Anglia na drodze ku monarchii parlamentarnej Zagadnienia 1. Konflikt króla z Parlamentem. 2. Wojna domowa.	• wie, kiedy doszło do rewolucji w Anglii; • rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja,	• wskazuje zmiany zachodzące w Anglii, gdy była republiką; • rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi”	• rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu	• opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii; • charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii	• porównuje sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku		XII. 1)

3. Anglia republiką. 4. Wspaniała Rewolucja. 5. Powstanie Wielkiej Brytanii i jej ustrój.	<i>Deklaracja praw;</i> • zna postać Olivera Cromwella; • wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji				i demokrację szlachecką		
16. Początki panowania Wazów i wojny z Rosją Zagadnienia 1. Objęcie polskiego tronu przez Zygmunta III Wazę. 2. Dymitr Samozwaniec i interwencja polska w Rosji. 3. Zajęcie Kremla przez Polaków.	• zna postacie: Zygmunta III Wazy, Władysława IV Wazy, Dymitra Samozwańca; • wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną z chwilą	• wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji; • zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów; • wskazuje na mapie	• wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji polskiej w Rosji	• dostrzega i omawia konsekwencje unii ze Szwecją, porównuje ją z unią lubelską	• analizuje pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III Wazy		XI. 1) 4

4. Pokój w Polanowie.	powołania na tron Zygmunta III Wazy; • rozumie pojęcia: samodzierżawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; • zna daty: 1610, 1612, 1634	zmiany granicy po pokoju polanowskim					
17. Powstanie kozackie Zagadnienia 1. Kolonizacja Ukrainy. 2. Kozacy i ich życie. 3. Przyczyny wybuchu powstania kozackiego. 4. Powstanie Chmielnickiego.	• rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; • zna postać Bohdana Chmielnickiego	• omawia przebieg powstania kozackiego; • wskazuje na mapie bitwy, które stoczono podczas powstania	• wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego	• rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu; • zna skutki rozejmu w Andruszowie	• analizuje przyczyny sukcesu powstania; • wskazuje przyczyny i skutki zbliżenia się Kozaków i Rosji		XI. 2) 4

Kryteria wymagań na poszczególne oceny. Klasa 6 – II półrocze.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
18. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-szwedzkich. 2. „Potop”. 3. Walka ze Szwedami. 4. Pokój w Oliwie.	- zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; - zna pojęcia: potop, hetman; - wie, co wydarzyło się w 1655 i w 1660 roku	- opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; - omawia postanowienia pokoju w Oliwie	- wskazuje przyczyny konfliktu między Polską a Szwecją; - rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry	omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich	rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące	XI. 1) 3) 4)
19. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII wieku Zagadnienia	wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewęża	wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku	rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych	rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania	rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w	XI. 5)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
1. Kryzys gospodarczy. 2. Kryzys polityczny. 3. Liberum veto i jego skutki. 4. „Złota wolność” i jej skutki.				państwa	Rzeczypospolitej w XVII wieku	
20. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-tureckich. 2. Traktat w Buczacu. 3. Bitwa pod Chocimiem. 4. Bitwa pod Wiedniem.	- zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; - wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; - rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; - wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami	omawia przebieg wojen polsko-tureckich	- wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; - rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem	- omawia znaczenie traktatu w Buczacu, rozumie, dlaczego nazywano go haniebnym; - omawia okoliczności, w których Polacy ruszyli na odsiecz Wiedniowi; - rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie	wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu”	XI. 1) 4)

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
21. Barok i kultura XVII wieku w Europie i Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Cechy baroku w sztuce. 2. Kościół i władcy – mecenasi barokowej sztuki. 3. Architektura baroku. 4. Sarmatyzm. 5. Początki nietolerancji religijnej.	- wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie; - wyjaśnia pojęcia: barok, sarmatyzm, wie, jakiego dotyczyły okresu; - opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku	wymienia cechy sztuki barokowej	- rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła katolickiego; - omawia początki nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny	wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej	rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej	XI. 6)
Lekcja powtórzeniowa. Europa i Polska w XVII wieku Zagadnienia 1. Monarchia parlamentarna	- wymienia najważniejsze wydarzenia XVII wieku; - zna postacie władców i wodzów	- opowiada o przebiegu wojen toczonych przez Rzeczypospolitej w XVII wieku; - przedstawia	zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń XVII wieku	analizuje przyczyny klęsk i zwycięstw Rzeczypospolitej w XVII wieku	porównuje ustrój Rzeczypospolitej z systemami we Francji i w Anglii	XI. 1) 2) 3) 4) 5) 6) XII. 1)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
1. monarchia absolutna w Europie. 2. Wojny Rzeczypospolitej w XVII wieku. 3. Barok i sarmatyzm.	polskich w XVII wieku; • wie, kim byli Ludwik XIV i Oliver Cromwell	przejawy kryzysu na ziemiach polskich w XVII wieku; • omawia sztukę barokową na wybranych przykładach, omawia kulturę sarmacką; • opisuje monarchię absolutną we Francji i parlamentarną w Anglii, wymienia postacie i wydarzenia związane z kształtowaniem się tych ustrojów			w XVII wieku	
Sprawdzian 3. Europa						

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
i Polska w XVII wieku						
DZIAŁ IV. EUROPA I ŚWIAT W XVIII WIEKU						
22. Kultura oświecenia Zagadnienia 1. „Stulecie światel”. 2. <i>Wielka encyklopedia francuska</i> . 3. Absolutyzm oświecony. 4. Rozwój szkolnictwa i odkrycie dziecka. 5. Rozwój gospodarki, nauki i techniki.	- rozumie pojęcia: „stulecie światel”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony; - opisuje wynalazki oświecenia	- zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza; - podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu	- rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązkowego szkolnictwa; - omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza	analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na funkcjonowanie państwa	rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata	XII. 2) 3)
23. Prusy, Austria, Rosja – absolutyzm oświecony Zagadnienia 1. Armia pruska.	- wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; - wyjaśnia pojęcia: absolutyzm	przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje	wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał	rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych	porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej	XII. 4)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
2. Reformy Fryderyka II. 3. Austria Józefa II. 4. Rosja za Piotra I.	oświecony, imperator; • wymienia XVIII-wiecznych władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii	ich twórców	absolutyzm oświecony w praktyce	w państwach ościennych	i u jej sąsiadów	
24. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Zagadnienia 1. Osadnicy w Ameryce. 2. Stosunki między Anglią a koloniami. 3. Herbatka bostońska. 4. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych. 5. Polacy w walce o	• rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i> , konstytucja; • wie, kiedy została podpisana <i>Deklaracja niepodległości</i> , tłumaczy, dlaczego ten dzień jest	• opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; • rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów	• wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • omawia system sprawowania władzy w Stanach Zjednoczonych	• wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych	• uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce	XIV. 1) 2) 3)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
niepodległość Stanów Zjednoczonych. 6. Konstytucja Stanów Zjednoczonych.	świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych; • wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; • zna postacie Jerzego Waszyngtona i Benjamina Franklina					
25. Wielka Rewolucja Francuska Zagadnienia 1. Przyczyny rewolucji	• rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna,	• wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę	• wymienia przyczyny rewolucji we Francji	• porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną	• dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji	XV. 1) 2)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
we Francji. 2. Wybuch rewolucji – zdobycie Bastylii. 3. Powstanie monarchii konstytucyjnej. 4. Proces i ścięcie króla Ludwika XVI.	<i>Deklaracja praw człowieka i obywatela;</i> - wie, kiedy we Francji: wybuchła rewolucja, powstała monarchia konstytucyjna; - zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny	w państwie; wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej			we Francji	
26. Francja republiką Zagadnienia 1. Wojna w obronie rewolucji. 2. Terror jakobiński. 3. Obalenie rządów	rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka	- wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; - charakteryzuje Francję jako republikę	- wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; - przedstawia skutki rewolucji we Francji	rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji podczas rewolucji	- omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję we Francji; - ocenia skutki rewolucji	XV. 1) 2)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
jakobinów. 4. Bilans rewolucji.						
Lekcja powtórzeniowa. Europa i świat w XVIII wieku Zagadnienia 1. Monarchie absolutyzmu oświeconego. 2. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki. 3. Wielka Rewolucja Francuska.	• zna postacie: Fryderyka II Hohenzollerna, Józefa II Habsburga, Piotra I Wielkiego, Jerzego Waszyngtona, Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego, Benjamina Franklina	• charakteryzuje monarchie absolutyzmu oświeconego	• podaje przyczyny, przebieg i skutki walki o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji we Francji	• omawia wpływ oświecenia na funkcjonowanie państwa	• dostrzega wpływ filozofii oświecenia na zmiany zachodzące w Europie i na świecie	XII. 2) 3) 4) XIV. 1) 2) 3) XV. 1) 2)
Sprawdzian 4. Europa i świat w XVIII wieku						
DZIAŁ V. POLSKA W XVIII WIEKU						
27. Rzeczpospolita w okresie kryzysu – czasy	• zna postacie Augusta II	• wyjaśnia powiedzenia:	• rozumie, dlaczego doszło	• wskazuje elementy	• omawia skutki rządów Sasów	XIII. 1) 2) 3) 4)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
saskie Zagadnienia 1. Unia personalna Rzeczypospolitej i Saksonii. 2. Wojna północna. 3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji. 4. Walka o tron. 5. Anarchia czasów saskich. 6. Próby reform w Rzeczypospolitej.	Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa; • rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia	„od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”; • wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej	do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów; • omawia skutki wojny północnej dla Rzeczypospolitej; • wymienia trudności Rzeczypospolitej spowodowane wojną północną i rządami Sasów	uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji	oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji	
28. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Elekcja Stanisława	• rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej,	• omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej;	• wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej	• wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawę Rzeczypospolitej i ich konsekwencje	• ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat	XVI. 1) 2) XVII. 1)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Poniatowskiego i jego pierwsze reformy. 2. Stosunki Rzeczypospolitej z Rosją. 3. Konfederacja barska. 4. I rozbiór Rzeczypospolitej.	Familia, prawa kardynalne; • wymienia państwa biorące udział w I rozbiórze Rzeczypospolitej, wskazuje utracone ziemie, zna datę traktatu rozbiorowego; • zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i Tadeusza Rejtana	• wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego; • opowiada o konfederacji barskiej			rządów Stanisława Augusta	
29. Reformy stanisławowskie	• wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca,	• wymienia próby reform podjęte przez Stanisława	• przedstawia zmiany w gospodarce	• omawia znaczenie zmian w Rzeczypospolitej	• rozumie i uzasadnia zmiany	XVI. 1) 5)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Zagadnienia 1. Próby reform. 2. Odrodzenie kulturalne. 3. Zmiany w Warszawie. 4. Ożywienie gospodarcze.	Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych; • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie	Poniatowskiego; • opisuje zmiany w Warszawie, zna najważniejsze budynki wzniesione w okresie rządów Stanisława Augusta	i ich konsekwencje	stanisławowskiej	w edukacji za rządów Poniatowskiego	
30. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja Zagadnienia 1. Sejm Wielki. 2. Stronnictwa na sejmie. 3. Konstytucja 3 maja.	• rozumie pojęcie: Sejm Wielki; • wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję	• omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; • przedstawia stronnictwa sejmowe i ich poglądy; • omawia postanowienia	• omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa	• rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa	• porównuje założenia ustrojowe Rzeczypospolitej i Stanów Zjednoczonych zapisane w konstytucjach tych krajów	XVI. 1) 3)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
		Konstytucji 3 maja				
31. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Wojna polsko-rosyjska w 1792 roku. 2. II rozbiór Rzeczypospolitej.	• rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; • wie, kiedy doszło do wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz do konfederacji targowickiej; • wymienia państwa biorące udział w II rozbiórze Rzeczypospolitej; • wskazuje na mapie ziemie	• zna postać Józefa Poniatowskiego	• rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej	• omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru	• analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej	XVI. 4) XVII. 1)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
	utracone przez Rzeczpospolitą w wyniku II rozbioru					
32. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Wybuch powstania kościuszkowskiego. 2. Walki w Warszawie i Wilnie. 3. Uniwersał połaniecki. 4. Współpraca Rosji i Prus przy tłumieniu powstania. 5. III rozbiór Rzeczypospolitej. 6. Czy Rzeczpospolita	• wie, kiedy doszło do wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej; • zna postacie Tadeusza Kościuszki i Jana Kilińskiego; • rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, kosynierzy	• opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego; • wymienia główne bitwy insurekcji	• wymienia przyczyny wybuchu i skutki powstania kościuszkowskiego; • rozumie przyczyny klęski powstania i upadku Rzeczypospolitej	• rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego	• ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego	XVII. 1) 2) 3)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
musiała upaść?						
Lekcja powtórzeniowa. Polska w XVIII wieku Zagadnienia 1. Rzeczpospolita pod rządami Wettinów. 2. Rzeczpospolita za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. 3. Konstytucja 3 maja i powstanie kościuszkowskie – próby ratowania niepodległości Rzeczypospolitej.	• zna daty: ostatniej wolnej elekcji, rozbiorów, uchwalenia konstytucji, powstania kościuszkowskiego	• omawia sytuację w Rzeczypospolitej pod rządami dynastii Wettinów; • przedstawia reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego; • opowiada o próbach zachowania niezależności i o walce o niepodległość (o Konstytucji 3 maja i o powstaniu kościuszkowskim)	• podaje przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; • omawia przyczyny i skutki rozbiorów	• opisuje wpływy państw ościennych i przejmowanie przez nie kontroli nad Rzeczpospolitą	• analizuje różne postawy wobec prób ocalenia niepodległości Rzeczypospolitej	XIII 1) 2) 3) 4) XVI 1) 2) 3) 4) 5) XVII. 1) 2) 3)
Sprawdzian 5. Polska w XVIII wieku						

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ VI. EPOKA NAPOLEOŃSKA						
33. Napoleon Bonaparte tworzy nowy ład w Europie Zagadnienia 1. Kryzys we Francji. 2. Objęcie władzy przez Bonapartego. 3. Francja cesarstwem. 4. Zwycięstwa nad Prusami, Rosją i Austrią.	• wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz; • rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński	• opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonapartego; • wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał	• wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy wojskowe	• rozumie zmiany, które zaszły w Europie po zwycięstwach Napoleona; • rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie	• analizuje reformy Bonapartego i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji	XVIII. 1)
34. Napoleon a sprawa niepodległości Polski Zagadnienia 1. Powstanie Legionów Dąbrowskiego.	• wie, kto i kiedy założył Legiony we Włoszech; • wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie	• rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; • zna okoliczności, w których powstał	• omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim	• omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją	• ocenia postawę Napoleona wobec Polaków	XVIII. 2) 3) 4)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
2. Księstwo Warszawskie. 3. Wojna 1809 roku.	i kiedy powiększył się jego obszar • wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie; • zna postać i dokonania księcia Józefa Poniatowskiego	<i>Mazurek Dąbrowskiego</i> , oraz twórcę słów tej pieśni				
35. Upadek Napoleona Zagadnienia 1. Europa pod rządami Napoleona. 2. Wyprawa Napoleona na Rosję. 3. Bitwa narodów i abdykacja Napoleona.	• zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; • rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia	• opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków	• wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; • zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji	• przedstawia wpływ Napoleona na Europę; • wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonapartego	• ocenia postawę Bonapartego wobec Polaków; • rozumie znaczenie epoki napoleońskiej dla historii Europy	XVIII. 1) 4)

AUTOR: Anita Plumińska-Mieloch

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
4. Sto dni Napoleona. 5. Napoleon i Polacy.						
Lekcja powtórzeniowa. Epoka napoleońska Zagadnienia 1. Hegemonia Francji w Europie. 2. Napoleon a sprawa polska. 3. Ocena Napoleona.	- wymienia najważniejsze bitwy okresu napoleońskiego; - wie, kiedy i gdzie powstały Legiony Dąbrowskiego, zna postać ich twórcy; - wie, w jakich okolicznościach powstał polski hymn	opowiada o powstaniu Legionów Dąbrowskiego i ich szlaku bojowym	- zna przyczyny, przebieg i skutki zdobycia przez Francję pozycji hegemonu w Europie; - przedstawia przyczyny i skutki powstania Księstwa Warszawskiego, opisuje sposób sprawowania władzy	analizuje zmiany w Europie okresu napoleońskiego	ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej	XVIII. 1) 2) 3) 4)
Sprawdzian 6. Epoka napoleońska						